

Особиста бібліотечна справа:

ОЛЕКСАНДР КИРИЛЕНКО

Історично так склалося, що розвиток бібліотечної справи на теренах нашої країни є місією ентузіастів, які за покликом долі долучилися до сфери цієї діяльності і залишилися в ній назавжди, присвятивши свої здібності і талант служінню суспільству на ниві зберігання культурного надбання нації, поширення культури і знання. Саме до таких людей належить **Кириленко Олександр Григорович** – професор кафедри документознавства та управління соціальними комунікаціями Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доцент, кандидат історичних наук за спеціальністю «книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство», автор понад 35 наукових публікацій та навчально-методичних видань.

Олександр Григорович – корінний киянин, народився у родині службовців, 1979 р. закінчив Київську середню школу № 96 і розпочав свій трудовий шлях із робітничої професії слюсаря-ремонтника в агентстві «Союздрук». Через рік потім вступив до Київського державного інституту культури, який 1984 р. закінчив з відзнакою, отримавши спеціальність бібліотекаря-бібліографа вищої кваліфікації. Паралельно навчався в Київському суспільному інституті патентознавства, додавши до диплому бібліотечного факультету ще один за спеціальністю патентознавець. Активна життєва позиція, науковий і управлінський хист, а також позитивні людські якості дозволили йому відзначитися в навчанні, суспільній та організаторській роботі, заслуживши авторитет серед студентства і повагу викладачів. Маючи прекрасні перспективи у професії, Олександр Григорович між тим не обирав найлегших шляхів, і по закінченні навчання став до лав радянської армії, де служив рядовим до червня 1986 р. у військовій інженерно-будівельній частині, відчувши власноруч, що означає «копати від паркану до вечері». Нині О.Г. Кириленко – офіцер запасу.

Активне становлення Олександра Григоровича як висококваліфікованого спеціаліста бібліотечної справи відбувалося під керівництвом Р.Й. Целінського у колективі Центральної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН, де він пропрацював вісім років. Обіймаючи у різні періоди роботи в ЦНСГБ УААН посади головного бібліотекаря, заввідділом, заступника директора з наукової роботи, він завжди був зачинателем упровадження всього передового і корисного, що з'являлося в бібліотечній практиці, виступаючи водночас генератором нових ідей, які не завжди одразу позитивно сприймалися як колективом, так і керівництвом бібліотеки. Однак уміння Олександра Григоровича переконувати та згуртовувати навколо себе однодумців дозволило підняти на вищий щабель наукову та бібліотечно-бібліографічну діяльність бібліотеки, розпочати її комп'ютеризацію і формування бібліографічних баз даних, ввести економічні стимули підвищення ефективності бібліотечної роботи тощо. Певною мірою цим успіхам сприяло поєднання практичної і викладацької діяльності. Систематичне професійне спілкування з добре знаними вітчизняними бібліотекознавцями Київського державного інституту культури, такими, як проф. П.Є. Коломієць, О.П. Довгопола, І.П. Штефан та ін., безумовно вплинули на формування наукового світогляду молодого керівника. Саме в цьому виші, де він працював викладачем бібліотечного факультету (1988-1996 рр.; здебільшого за погодинною оплатою), на кафедрах фондів і каталогів, аналітико-синтетичної обробки документів, інформатики та автоматизованих технологій відбувалося становлення О.Г. Кириленка як педагога.

Зростанню професійного досвіду О.Г. Кириленка, визначенню його наукових уподобань у галузі бібліотекознавства, значною мірою посприяв його перехід 1992 р. на роботу до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, очолюваною академіком НАН України О.С. Онищенком. Працюючи на посаді наукового співробітника, Олександр

Григорович під безпосереднім керівництвом М.С. Слободяника 1996 р. успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Еволюція наукових уявлень про бібліотечну технологію в Україні (80-90-ті роки)». Ця робота стала результатом здійсненого наукового дослідження бібліотечно-бібліографічних процесів великої наукової бібліотеки в умовах впровадження комп'ютерних технологій. За результатами науково-дослідної роботи 1994-1996 рр. О.Г. Кириленко був стипендіатом НАН України для молодих учених. Розроблені й упроваджені в НБУВ за його участі бібліотечні технології з опрацювання документів бібліотечного фонду використовуються й нині. Корисними й актуальними залишаються науково-методичні напрацювання з організації й управління обмінно-резервними фондами – напрям діяльності НБУВ, який скерував Олександр Григорович на посту завідувача відділу (1999–2005 рр.). За цей час у роботу відділу було впроваджено чимало інновацій, зокрема, організовано формування бібліографічних баз даних обмінно-резервних фондів бібліотеки, створено комп'ютерну технологію обліку та аналітико-синтетичної обробки документів у відділі тощо. У 20003-2005 рр. був відповідальним виконавцем міжнародного проекту «Феномен етнічної самоідентифікації й виживання в контексті повоєнної Європи: Унікальна культурна спадщина української еміграції в Архіві Українського Вільного Університету в Мюнхені».

2005 р. О.Г. Кириленко отримав пропозицію очолити Наукову бібліотеку ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, що успішно здійснював до 2010 р., одночасно виконуючи обов'язки заступника голови науково-методичної бібліотечної комісії МОН України. Також був експертом Українського державного центру науково-технічної та інноваційної експертизи МОН України, надавав експертну оцінку об'єктам, що заслуговують статусу національного культурного надбання. Також ним розроблялася концепція розвитку бібліотеки вищого навчального закладу, проектувалася програма бібліотекознавчих досліджень у бібліотеках вищих навчальних закладів.

На сьогодні сфера наукових інтересів Олександра Григоровича є доволі широкою, проте спрямована перш за все на розробку і впровадження документно-інформаційних технологій; аналітико-синтетичне опрацювання документальних джерел, методологію створення комп'ютерних і бібліографічних баз даних, упровадження систем організації фондів документів; організацію роботи бібліотек вищих навчальних закладів України.

Протягом своєї науково-практичної діяльності неодноразово призначався офіційним опонентом кандидатських дисертацій, членом спеціалізованої вченої ради К 26.849.02 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук у НАКККиМ, був членом редакційної ради наукового журналу «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія». Олександр Григорович постійно бере участь в організації міжнародних науково-практичних конференцій, зокрема «Концепція розвитку бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційному суспільстві» (Київ, 2006); «Інформаційні ресурси бібліотек вищих навчальних закладів у системі забезпечення наукового та навчально-виховного процесів» (Донецьк, 2007); «Діяльність бібліотек вищих навчальних закладів у світлі модернізації вищої освіти» (Севастополь, 2009); «Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики» (Київ, 2010, 2011).

Особисті заслуги О.Г. Кириленка в галузі бібліотечної справи неодноразово відзначалися подяками Міністерства культури України і Національної академії наук України, керівниками наукових установ і вищих навчальних закладів.

Зараз Олександр Григорович здійснює педагогічну діяльність, викладаючи цикл дисциплін з інформаційно-аналітичної діяльності та методології документознавчих досліджень, теорії згортання інформації.

Попереду – великосяжні плани щодо розвитку бібліотечної технології, підготовки висококваліфікованих кадрів у галузі бібліотекознавства і документознавства, а також – завершення дисертаційного дослідження, до чого спонукає значний практичний досвід та дослідницьке завзяття.

У січні цього року Олександр Григорович відмітив своє перше п'ятдесятиріччя. Вітаючи його з цим ювілеєм, щиро бажаємо доброго здоров'я, продуктивних ідей, творчих успіхів, добробуту і благополуччя.

Невичерпного джерела енергійності і натхнення у Вашій праці, шановний Олександр Григоровичу!

Ольга Василенко від імені колег і друзів.